



**DET KONGELIGE  
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT**

*Næringsministeren*

Næringskomiteen  
Stortinget  
Postboks 1700 Sentrum  
0026 Oslo

Deres ref  
2025/557

Vår ref  
25/1304-

Dato  
26. februar 2025

**Spørsmål fra næringskomiteen til Prop. 47 S (2024-2025) Endringer i statsbudsjettet 2025 (nytt sjøfibersamband til Svalbard og Jan Mayen)**

Jeg viser til brev av 20. februar 2025 fra komitéleder Erling Sande, med spørsmål til Prop. 47 S (2024-2025) *Endringer i statsbudsjettet 2025 (nytt sjøfibersamband til Svalbard og Jan Mayen)*. Mine svar på de enkelte spørsmålene følger under:

**Spørsmål 1:** *Hvorfor kommer denne saken så sent, når man har visst siden 2004 at fiberkabelen har begrenset levetid til 2028? Komiteen ber om en redegjørelse for hvorfor dette ikke har vært fremmet i en ordinær budsjettprosess.*

**Svar:** Eksisterende sjøfibersamband til Svalbard eies og driftes av Space Norway AS. Sambandet ble etablert i 2004 av Norsk Romsenter Eiendom AS,<sup>1</sup> som var eid av den daværende stiftelsen Norsk Romsenter.<sup>2</sup> Sjøfibersambandet ble etablert på initiativ fra stiftelsen Norsk Romsenter, for å sikre effektiv overføring av satellittdata lest ned ved Svalbard Satellittstasjon. Etableringen ble finansiert gjennom forskuddsbetalinger fra kundene til Svalbard Satellittstasjon, som senere ble avregnet mot data levert gjennom sjøfibersambandet. Staten bidro ikke med finansiering av etableringen, og var ikke en del av finansieringsbeslutningen. Staten har heller ikke bidratt finansielt til driften av sambandet.

Ettersom det, slik komiteen påpeker, lenge har vært kjent at dagens sjøfibersamband trenger en erstatting, har Space Norway AS i noen år arbeidet med å utvikle konsept for fremtidens kommunikasjonsløsning til Svalbard. Nærings- og fiskeridepartementet har som eier av selskapet blitt holdt orientert om dette arbeidet. Utgangspunktet for Space Norway var at nytt

---

<sup>1</sup> Norsk Romsenter Eiendom AS skiftet i 2014 navn til Space Norway AS.

<sup>2</sup> Stiftelsen Norsk Romsenter ble fra og med 1. januar 2004 omdannet til forvaltningsorganet Norsk Romsenter. Sjøfibersambandet til Svalbard var da allerede etablert.

samband skulle etableres på markedsmessig grunnlag. Forutsetningen for en slik løsning ville ha vært at grossistkundene på Svalbard (Telenor Svalbard AS, Kongsberg Satellite Services AS og Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør) inngikk langsiktige avtaler med Space Norway, som sikret nødvendige inntekter gjennom sambandets levetid. På grunnlag av slike avtaler ville Space Norway ha fremmet forslag til staten som eier om egenkapitaltilførsel på markedsmessige vilkår.

Space Norway varslet våren 2024 Nærings- og fiskeridepartementet om at de ikke hadde lyktes i å fremforhandle nødvendig kontraktsvolum med grossistkundene på Svalbard, og at etablering av nytt samband ville kreve statlig finansiering. Berørte departementer vurderte sommeren og høsten 2024 mulige løsninger for hvordan staten kan bidra finansielt til etablering av nytt sjøfibersamband til Svalbard, herunder rettslige rammer for et slikt bidrag. Space Norway fremmet i desember 2024 en anmodning til Nærings- og fiskeridepartementet om en statsgaranti og egenkapital for etablering av nytt sjøfibersamband til Svalbard og Jan Mayen. Etter en helhetlig vurdering har regjeringen kommet til at den beste løsningen vil være forslaget som beskrives i Prop. 47 S (2024-2025).

Sjøfibersambandet til Svalbard har så langt ikke vært finansiert gjennom statlige utgiftsbevilgninger, og opprinnelig plan var at dette prinsippet skulle videreføres for det fremtidige sambandet. Da det våren 2024 ble klart at sambandet ikke kunne finansieres markedsmessig på grunnlag av langsiktige kundekontrakter, var det ikke mulig å få utviklet og kvalitetssikret en alternativ finansieringsløsning i tide til statsbudsjettet for 2025. Behovet for å gjennomføre bunnundersøkelser sommeren 2025 gjør at finansieringsbeslutning ikke kan utsettes verken til revidert nasjonalbudsjett 2025 eller til statsbudsjettet for 2026. Eneste alternativ var derfor å fremme bevilgningsforslag gjennom en egen proposisjon.

**Spørsmål 2:** *Hvorfor har ikke departementet lyktes med å sikre tilstrekkelige kundeavtaler på Svalbard tidligere, når dette har vært avgjørende for finansieringsmodellen?*

**Svar:** Det er ikke Nærings- og fiskeridepartementet som har forhandlet med grossistkundene på Svalbard, men Space Norway. Forhandlingene har foregått på markedsmessige vilkår. Departementet har ingen mulighet til å pålegge grossistkundene på Svalbard å inngå avtale med Space Norway.

**Spørsmål 3:** *Mener ekstern kvalitetssikrer at prosjektet er tilstrekkelig modent for gjennomføring? Hva er de viktigste fallgruvene kvalitetssikrer har identifisert, og hvilke risikoreducerende tiltak gjennomføres?*

**Svar:** Ekstern kvalitetssikring ble gjennomført av konsulentselskapene Oslo Economics, Systra, og Promis, som avleverte rapport 20. mars 2024. Rapporten påpekte mangler i styringsdokumentasjonen og kom med anbefalinger både til Space Norway og departementene for å få et bedre styringsgrunnlag for prosjektet i gjennomføringsfasen. Space Norway og berørte departementer har fulgt opp anbefalingene videre, og prosjektet er etter min vurdering nå modent for gjennomføring. De viktigste fallgruvene som ble påpekt av

ekstern kvalitetssikrer er knyttet til manglende oppfølging av underleverandører og til manglende prosedyrer for bruk av usikkerhetsavsetningen. Det er fremforhandlet avtale mellom Space Norway og Nærings- og fiskeridepartementet som innebærer at departementet skal motta løpende statusrapportering om prosjektet, samt at eventuelle endringer over en viss størrelse forelegges departementet. Det vil opprettes en styringsgruppe ledet av Nærings- og fiskeridepartementet, som skal legge til rette for en helhetlig oppfølging av prosjektet.

Med hilsen



Cecilie Terese Myrseth